

VERGADERING GEMEENTERAAD 2011

VOORSTEL

Registratienummer	27
Bijlage(n)	1
Onderwerp	Aanvullen gedragscode bestuurlijke integriteit

Middenbeemster, 1 maart 2011

Aan de raad

Inleiding en probleemstelling

In de Gemeentewet en in de gemeentelijke Gedragscode bestuurlijke integriteit staan regels over integriteit van raadsleden.

De Gedragscode besteedt onder andere aandacht aan belangenverstrengeling in relatie tot aanbesteding en nevenfuncties.

Als het gaat om belangenverstrengeling in relatie tot rechtelijke procedures tegen raadsbesluiten dan is het nu niet in alle gevallen duidelijk hoe daar niet alleen als raadslid maar ook als gemeente daarmee om moeten gaan.

Het vraagstuk is hoe gaan we om met raadsleden die in rechtelijke procedures tegen de gemeente optreden. Of die meestemmen over besluiten waarbij ze mogelijk een eigen belang hebben. Hierbij is van belang in hoeverre daardoor de schijn van belangenverstrengeling kan optreden.

Vanzelfsprekend biedt de wet hiervoor wel enkele aanwijzingen. Maar die blijken dusdanig vaag te zijn geformuleerd dat de toepassing in de praktijk moeilijk is.

Belangenverstrengeling

In de Gemeentewet en ook in de huidige gedragscode is bepaald dat een raadslid schijn van belangenverstrengeling dient te voorkomen. Zo regelt o.a. art. 28 Gemeentewet dat een lid van de raad niet deelneemt aan de stemming over een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken.

Het motief van die regel is dat de verhouding van het raadslid tot de gemeente zuiver moet worden gehouden, met andere woorden het raadslid of zijn verwanten mogen niet teveel persoonlijk belang hebben bij de uitkomst van de gemeentelijke besluitvorming. Vermenging van (eigen) belangen moet worden voorkomen.

Maar wat nu als een raadslid zich (bewust of onbewust) niet onthoudt van stemming? Daarbij is van belang dat het stemrecht hem of haar niet kan worden onthouden. Een raadslid dat in botsing dreigt te komen met voornoemd art. 28 zal door de voorzitter worden gewaarschuwd. Maar voorzitter noch raad kunnen het raadslid dat desondanks toch wil stemmen stoppen, tenzij men het voorstel van de agenda afvoert.

Wat is nu het gevolg van toch meedoen aan de stemming?

Uit de rechtspraak blijkt ook duidelijk dat de Afdeling (Raad van State) een besluit dat tot stand is gekomen met een in strijd met art. 28 uitgebrachte stem, niet in stand zal laten.

Artikel 15 Gemeentewet

Wat ook kan voorkomen is dat een raadslid in een rechtelijke procedure tegen de gemeente optreedt. In dat geval is van belang of iemand dat op persoonlijke titel doet (en zich ook dan van stemmingen in de raad over dit onderwerp onthoudt of heeft onthouden) of namens een groep. In

dat laatste geval kan er sprake zijn van schending van artikel 15 van de Gemeentewet omdat het raadslid dan optreedt als gemachtigde. In zo een geval kan de voorzitter van de raad (o.g.v. de Kieswet) ertoe besluiten om het betreffende raadslid te schorsen, waarna de raad kan besluiten het lidmaatschap van diegene te laten vervallen. Maar de raad heeft ook ambtshalve (dus zonder tussenkomst van de voorzitter) de bevoegdheid om het lidmaatschap vervallen te verklaren.

Voorkomen is ook hier beter dan genezen. En het wegnemen van onduidelijkheid is daarvoor een eerste vereiste.

Een raadslid doet er goed aan om zich tijdig af te vragen of hij vanuit een andere functie of activiteit wel de meest aangewezen is om in een (rechtelijke) procedure die op een zeker moment ter beslissing in de raad zal komen, op te treden.

Hierbij zij opgemerkt dat een gesprek over schijn van belangenverstremgeling, geen oordeel geeft over de integriteit van de aangesproken persoon. Het gaat namelijk om de indruk die derden kunnen verkrijgen op grond van de voor hen toegankelijke informatie. Die bij derden verkregen indruk (de ontstane schijn) van belangenverstremgeling betekent echter geenszins dat werkelijk van een belangenverstremgeling sprake is en dat de integriteit van de persoon ter discussie staat.

Gedragscode

Om de hierboven geschetste problematiek enigszins te ondervangen kan de raad de gedragscode aanpassen. Immers, als daarin duidelijk staat verwoord wat wel en wat niet wenselijk wordt gevonden, dan biedt dat de raadsleden die zich in een dergelijke positie zien geplaatst meer houvast. Dit zal de transparantie zeer bevorderen. Bovendien kunnen de raadsleden elkaar, in geval van optreden dat strijdig is met deze gedragscode, er ook op aanspreken.

Oplossingsrichting

In de "Gedragscode bestuurlijke integriteit voor de leden van de raad en de commissieleden-niet-raadsleden van de gemeente Beemster" een op deze vorm van belangenverstremgeling toegesneden aanvulling op te nemen.

Meetbare doelstelling

Wegnemen van onduidelijkheid bij raadsleden over mogelijke belangenverstremgeling in relatie tot rechtelijke procedures tegen raadsbesluiten.

Financiële consequenties

N.v.t.

Overige consequenties

N.v.t.

Monitoring evaluatie

Uiterlijk in 2013 evalueert de raad de gedragscode bestuurlijke integriteit voor raadsleden c.a.

Voorgesteld besluit

De "Gedragscode bestuurlijke integriteit voor de leden van de raad en de commissieleden-niet-raadsleden van de gemeente Beemster" aanvullen met de volgende paragraaf:

4 Belangenverstremgeling in relatie tot rechtelijke procedures tegen raadsbesluiten

Als een raadslid een persoonlijk belang heeft in een bepaalde zaak, dan stemt hij daarover niet mee in de gemeenteraad en kan hij daarover ook vrijelijk procederen. Gaat het om het nastreven van het algemeen belang, dan benut een raadslid de politieke wegen (doet mee aan beraadslagingen en stemmingen e.d.) en onthoudt hij zich in beginsel van betrokkenheid op enigerlei wijze in/bij rechtelijke procedures.

Communicatie

De wijziging van de gedragscode wordt gepubliceerd in Binnendijks.